

Introduktion till tematisk analys

En föreläsning av Olov Aronson från KVANTILA

<https://www.kvantila.com/>

Föreläsningens innehåll

- Vad är tematisk analys?
- Induktiva vs. deduktiva ansatser
- Hur man beskriver den tematiska analysen i metodavsnittet
- Hur man presenterar teman, citat och tolkningar i resultatavsnittet
- Referensförslag

Vad är tematisk analys?

Ett brett spektra av metoder för kvalitativ kodning och sortering av koder.

Kan vara mer eller mindre strukturerad.

Kan vara mer eller mindre empiribunden/teoretiserande.

Vad är tematisk analys? Forts.

En innehållsanalys kan beskrivas som en mycket strukturerad och empiribunden typ av tematisk analys.

Även många andra (eller rent av de flesta andra) kvalitativa analysmetoder involverar de centrala delmomenten i tematisk analys, nämligen kodning och sortering av koder.

Induktiva vs. deduktiva ansatser

Med en induktiv ansats kodas datamaterialet förutsättningslöst, utan förutbestämda koder och teman.

Med en deduktiv ansats söker studenten eller forskaren efter förutbestämda koder och teman i datamaterialet.

På det flesta universitetsutbildningar godkänns inte uppsatser med deduktiva tematiska analyser.

Hur man beskriver den tematiska analysen i metodavsnittet

Analysmetoden beskrivs vanligtvis under den sista underrubriken i metodavsnittet, som brukar kallas "Analys".

Beskriv inte metoden i allmänna ordalag utan beskriv på ett konkret och tydligt sätt exakt hur du har gått tillväga i din uppsats.

Hur man beskriver den tematiska analysen i metodavsnittet, forts.

Exempel:

Först läste jag igenom hela de transkriberade intervjuerna. Sedan markerade jag olika meningar och stycken som jag tyckte var relevanta för min undersökning med en överstrykningspenna. Jag gjorde anteckningar i marginalerna av dokumenten för att minnas vad som var relevant för mitt syfte i meningarna och styckena.

Hur man presenterar teman, citat och tolkningar i resultatavsnittet

Resultatavsnittet inleds oftast med en mycket kort introduktion, utan egen underrubrik, som beskriver det kommande innehållet och strukturen på avsnittet.

Sedan presenteras varje tema i ett varsitt underavsnitt med en varsin rubrik.

Varje rubrik bör formuleras som ett påstående som sammanfattar temat.

Hur man presenterar teman, citat och tolkningar i resultatavsnittet, forts.

Varje underavsnitt bör inledas med ett stycke som tydliggör innebörden av påståendet i rubriken.

Sedan presenteras och tolkas ett flertal citat på så vis att olika aspekter av påståenden belyses.

Inkludera gärna lite längre citat.

Hur man presenterar teman, citat och tolkningar i resultatavsnittet, forts.

Varje citat måste tolkas på ett grundläggande sätt.

Du kan även, om du vill, presentera teoretiska tolkningar av resultaten i resultatavsnittet.

Nyhetsrapporteringen skapar oro

Flera av de äldre uppgav att de kände sig oroliga när de tog del av nyhetsrapporteringen om kriminalitet.

Oron var ofta förknippad med en känsla av hopplöshet och rådlöshet. Flera av de äldre menade att samhället hade förändrats så att de inte längre förstod varför vissa brott utfördes. Så här sade en av intervjudeltagarna:

När jag var ung på livet fanns det ingen som sköt pistol mot någon annan människa. Nej, det var inget som hände som man någonsin pratade på. Och om man hörde något sådant så var det långt bort förstår du. Det fanns inte utanför dörren, där ute. Det har blivit alldeles tokigt alltihop, och jag förstår det inte. Jag vet inte vart det bär av. Jag begriper mig inte på det. Vad ska man göra?

(Ensamstående kvinna, 78 år)

Av citatet framgår att intervjupersonen uppfattar att kriminaliteten har förvärrats mycket sedan hon var ung, skjutningar inte var vanligt förekommande. Intervjupersonen tycks uppleva en känsla av vanmakt och en ovisshet inför framtiden. Detta framgår av att intervjupersonen förklarar att hon inte kan förstå den utveckling som har skett och inte heller vet hur utvecklingen kommer fortskrida. Intervjupersonens upplevelse av oro, vanmakt och ovisshet kan delvis beskrivas som en existentiell rädsla inför det främmande och obegripliga (Greenberg, Pyszczynski & Solomon, 1986), men det är även rimligt att betrakta oron, vanmakten och ovissheten som en befogad rädsla inför det konkreta hot som kriminalitet utgör. Den sistnämnda tolkningen stämmer bättre överens med det synsätt som intervjupersonen själv tycks vilja förmedla — det vill säga att kriminaliteten, och inte intervjupersonens egna existentiella upplevelser, är det faktiska problemet — och således bör den sistnämnda tolkningen vara att föredra (Teo, 2010).

Referensförslag

Braun, V. & Clarke, V. (2012) Thematic analysis. In H. Cooper, P. M. Camic, D. L. Long, A. T. Panter, D. Rindskopf, & K. J. Sher (Eds), *APA handbook of research methods in psychology, Vol. 2: Research designs: Quantitative, qualitative, neuropsychological, and biological* (pp. 57-71). Washington, DC: American Psychological Association. [Länk till PDF anges under video på Youtube.](#)

Vill du ha mer tips om metod och uppsatsskrivande?

Gå in på min hemsida: <https://www.kvantila.com>

Eller gå in på min Youtubekanal (bortse från att den heter just kvantitativmetod): <https://www.youtube.com/@kvantitativmetod>